

IGRE NA SREĆU I PATOLOŠKO KOCKANJE

Osnovni nalazi (2013.g)

U izveštaju su prikazani osnovni rezultati istraživanja prisustva patološkog kockanja kod učenika III i IV razreda srednje škole u Beogradu.

Ciljevi istraživanja

Osnovni ciljevi istraživanja odnosili su se na:

- utvrđivanje rasprostranjenosti igranja igara na sreću (kako klasičnih igara na sreću kao što su Loto, Bingo, Greb kartice, i sl., tako i specifičnih igara na sreću poput sportskog klađenja, elektronskih igara i on-line igara), i utvrđivanje osnovnih demografskih karakteristika igrača različitih vrsta igara na sreću;
- utvrđivanje prisustva patološkog kockanja i utvrđivanje osnovnih demografskih karakteristika osoba sa simptomima patološkog kockanja u populaciji učenika III i IV razreda srednje škole u Beogradu.

Metodologija

Kvantitativno istraživanje uz primenu upitnika sa 27 pitanja, koji sadrži upitnik o patološkom kockanju od 12 pitanja i pitanja koja se odnose na demografske karakteristike i navike povezane sa kockanjem

Patološko kockanje je prema Dijagnostičkom i statističkom priručniku mentalnih poremećaja indicovano ispoljavanjem 6 ili više dijagnostičkih kriterijuma (od 12) patološkog kockanja. U

ovom istraživanju se ispoljavanje 4-5 dijagnostičkih kriterijuma patološkog kockanja tretira kao indikacija evidentnog rizika oboljevanja od patološkog kockanja.

Struktura uzorka

- Delimično stratifikovani uzorak srednjoškolskih učenika;
- Veličina uzorka – 1.627 ispitanika što čini 5,32% populacije od 30.982 učenika III i IV razreda srednje škole na području Beograda, čime se može konstatovati reprezentativnost uzorka;
- Starost – učenici III i IV razreda srednje škole;
- Područje istraživanja – srednje škole na teritoriji Novog Beograda;
- Vreme istraživanja – novembar i decembar 2013. godine.

OSNOVNI REZULTATI ISTRAŽIVANJA

- U ispitivanom uzorku utvrđena je **distribucija nivoa rizika patološkog kockanja**:
 - kod 1535 ispitanika (94,3%) NIZAK rizik za nastanak patološkog kockara,
 - kod 41 ispitanika (2,5%) EVIDENTAN rizik za nastanak patološkog kockara,
 - kod 51 ispitanika (3,1%) prisutne su karakteristike PATOLOŠKOG KOCKARA.
- U pogledu **vrste igara na sreću** utvrđeno je:
 - Generalno, srednjoškolci koji igraju igre na sreću (njih 1.129 / 69,4%) su većina, više nego dvostruko u odnosu na srednjoškolce koji ne igraju ni jednu vrstu igara na sreću (498 ispitanika / 30,6%)
 - Najčešće se igraju klasične igre na sreću: 504 ispitanika (31%)
 - različite oblike kladioničkih igara na sreću praktikuje 371 (22,8%) ispitanika
 - elektronske igre na sreću praktikuje 230 ispitanika (14,1%)
 - on-line igre su najmanje evidentirane i to u 24 slučaja (1,5%)
 - Kada izdvojimo samo uzorak ispitanika koji igraju neku od igara na sreću, procentualno **učešće omiljenih igara** se povećava srazmerno distribuciji u redukovanoj populaciji, tako da dobijamo sledeće podatke: *klasične igre na sreću* su zastupljene u **44,6%**

slučajeva, *kladioničke igre* na sreću praktikuje **32,9%** ispitanika, *elektronske igre na sreću* praktikuje **20,4%** ispitanika i *on-line igre* su evidentirane kod **2,1%** ispitanika.

- Primenom metoda korelacione analize za pronalaženje povezanosti i algoritama za utvrđivanje postojanja statistički značajnih razlika ispitanika i činjenica koje ih karakterišu, utvrđene su sledeće pravilnosti:
- Kod učenika **muškog pola** prisutniji je evidentan rizik (31:10) i patološko kockanje (42:9) u odnosu na učenice;
- Učenici češće od učenica praktikuju kladioničke igre (331:40), elektronske igre na sreću (184:46) i on-line igre na sreću (16:8); dok učenice češće od učenika (401:103) igraju klasične igre na sreću (loto, bingo, lutrija i sl.)
- Učenici sa **evidentnim rizikom i sa karakteristikama patološkog kockara** razlikuju se od učenika sa **niskim rizikom** po *vrsti igara na sreću koju praktikuju* tako što češće igraju *elektronske i on-line igre na sreću*, a ređe od učenika sa niskim nivoom rizika igraju *klasične igre na sreću*.
- Primetno je da se samo učenici sa niskim rizikom izjašnjavaju da ne igraju nijednu igru na sreću.
- Učenici – **patološki kockari** češće od ostalih kategorija *odrastaju* sa licima koji im *nisu biološki roditelji* (babe, dede, staratelji, rodbina);
- Učenike – **patološke kockare** karakteriše *loš uspeh u školi*, najčešći su ponavljajući razreda u odnosu na druge kategorije ispitanika;
- Učenici – **patološki kockari** češće imaju iskustva sa uzimanjem *droga* od ostalih ispitivanih kategorija.
- **Profil** učenika srednjih škola – **patoloških kockara** tako možemo definisati kao osobu koja ne odrasta sa svojim roditeljima, ima loš uspeh u školi i uzima drogu češće od ostalih vršnjaka.
- Za postojanje *rizika patološkog kockanja* nisu bili od presudnog značaja činjenice vezane za *imovinski status, pijenje alkoholnih pića i bavljenje sportom*, jer su sve tri kategorije ispitanika (niskog i evidentnog rizika i patološki kockari) po tim faktorima ujednačeni.

Prof. dr Žarko Trebješanin i doc. dr Goran Jovanić